

ticii șefi ai coalițiunii și aliaților ei și adecă totul depinde, că găsi-va Burián între acești șefi unul sau mai mulți, carisunt gata a da adresei comentariul și interpretațiunea dorită de Coroană, sau nu va găsi!

Formal se va încheia misiunea lui Burián și într'un caz și în altul, de soluțiune pe cale constituțională și parlamentară poate fi vorba însă numai în cazul, când va găsi Burián astfel de bărbați între conducătorii actualei majorități dietale, cari sunt gata a interpreta adresa în sensul dorit de Coroană. În cazul contrar putem fi pregătiți la o încercare de a da o soluțiune fără considerare la formele constituționale și parlamentare.

Situația este deci foarte serioasă și este de înțeles, dacă nu numai publicul țării — cam obosit de îndelungata trăgănare a lucrurilor — ci și străinătatea așteaptă cu atențiune încordată rezultatul, la care va duce misiunea lui Burián.

Congregația de primăvară.

Prepotență birocrată.

Dr. **Mauriciu Deutsch**: Încă în luna Decembrie a anului 1904 am făcut arătare la dl vice-comite în o petițiune subscrisă de număroși locuitori din comună contra primarului Nicolae Marta din Delinești și în petițiunea aceasta s'au enumerat astfel de isprăvi de-ale primarului, din cari ori și care adevărindu-se exchide pe acest individ de a mai putea fi primar.

De atunci au trecut mai multe luni, dar în interesul investigării nu s'a făcut nimic. Prim-pretorele a convocat pe cei interesați la primăria din Delinești pe ziua de 20 Februarie și 8 Martie, dar D-Sa nu și-a făcut apariția la fața locului.

Intr'aceea s'au făcut alegerile reprezentanței comunale și dl prim-pretore nu numai că a candidat de nou pe primarul aflător în cercetare disciplinară, ci a uzat de toate mijloacele, ca să-l facă de nou primar. Și anume, după ce legea cere, ca protopretorele să candideze pe 3 inși, a candidat pe lângă acesta pe 2 inși numai pentru ochii lumii (=Strohmann) și adecă pe Grigorie Secula cumnatul acestuia și pe Ioan Lungu, frate de cumnat.

Poporul, ca să documenteze cât de antipatic îi este fostul primar, a ales pe unul din cei pentru ochii lumii, pe Ioan Lungu. Acesta a renunțat însă îndată după alegere, la intervenția mea însă vre-o câteva zile mai târziu și-a retras în scris abdicarea.

Cu toate aceste este și acum în funcțiune vechiul primar Nicolae Marta, ba primpretorele a și declarat odată poporului, că zadarnic se sbate incoace și încolo, *primar numai acela va deveni pe care îl voește dânsul.*

Intreb deci, cunoaște dl vice-comite această stare de lucruri și este dispus a efectul urgenta încheiere a investigațiunii și a asigură vigoarea rezultatului legal al alegerii de primar?!

Trec acum la alt caz!

Cu ocaziunea alegerii de primar în Ohabița a voit dl primpretore să realeagă pe primarul vechiu, pe care nu l-a mai voit nime în comună, din care cauza au și cerut alegătorii votare.

Atunci a început servitorul primarului vechiu să lovească cu băta în oameni, ca să producă zizanie, ear primpretorele a declarat poporului, că din cauza tulburărilor amână alegerea, care va avea loc peste 8 zile.

Așa îmi povestesc cazul vre-o 30—35 săteni, cari au venit la mine în cancelarie, cu rugarea să-i conduc la dl vice-comite, căci deși doresc urgent ale-

gerea, dl primpretore nu a mai pus termen pentru noua alegere.

Am și mers cu oamenii la dl vice-comite, la a cărui întrebare pe telefon a sosit dela pretură răspunsul surprinzător, că la Ohabița s'a făcut alegerea de primar cu unanimitate.

Contrastul în aceste declarații este atât de mare, încât e de trebuință deschiderea și efectuarea unei investigațiuni urgente pentru a scoate la iveală adevărata stare a lucrurilor. Dar cu toate că încă în 15 Februarie am cerut în scris efectuarea investigațiunii, totuși până astăzi nu s'a făcut nimic.

Intreb deci: este dispus dl vice-comite a lua măsuri pentru urgenta deschidere și efectuare a investigațiunii?

Vice-comitele C. Fialka: Recunoaște că investigația s'a trăgănat în ambele cazuri, dar nu organele administrative ci împrejurările sunt de vină la această trăgănare. Neagă însă că până acum nu s'ar fi făcut nimic în cele două chestiuni. Promite că va lua măsurile necesare pentru finalizarea grabnică a afacerilor.

DI Dr. M. Deutsch ia la cunoștință răspunsul vice-comitelui, susține însă toate așa cum le-a spus.

Congregația ia la cunoștință răspunsul.

Muzeul

istoric, natural și etnografic al comitatului Caraș-Severin.

După cum am anunțat deja, Duminică s'a constituit la inițiativa dlui vicecomite C. Fialka, sub presiunea dlui comite suprem C. Pogány, reuniunea comitatensă pentru crearea unui muzeu istoric, natural și etnografic al comitatului Caraș-Severin.

Fiind în preajma congregațiunii ordinare de primăvară a comitatului, a fost adunarea cercetată de numeros public din întreg comitatul.

Comitele suprem **Carol Pogány** salută adunarea și arată în un discurs avântat, că este deja ora a 12-a pentru ca comitatul nostru să facă pașii necesari în chestiunea fondării unui muzeu, ca monumentele de artă și istorice, aflătoare pe teritoriul comitatului, să nu se risipească în lume, negrijite de nimeni.

DI director gimnazial N. Putnok salută ideea și arată, că realizarea ei nu numai nu va întâmpină greutăți, ci va fi sprijinită din partea factorilor competenți.

D-nul protopresbiter Dr. George Popovici salută și în numele Românilor inițiativa și așteaptă că reuniunea ce se va înființa va țineă cont în toate manifestările ei și de limba română, admitându-se aceasta ca limbă de pertractare și de prelegeri, apoi în publicațiunile reuniunii și în inscripții.

DI M. Bésán, sprijinit de dl **I. Boroș**, propune ca reuniunea să se constituie ca societate științifică. **DI N. Putnok** combate această idee, arătând că comitatul este lipsit de numărul recerter de intelectuali, absolut necesari pentru o asemenea societate.

DI vice-notar com. Szathmáry prezentează proiectul de statute, la care propune dl **C. Brediceanu** ca adaus, ca în toate manifestările reuniunii, amăsurat expunerilor dlui protopresbiter **Dr. G. Popovici**, să se țină cont și de limba română.

DI Dr. I. Haus sprijinește — fiind vorba de o chestiune culturală — propunerea dlui **C. Brediceanu**.

Comitele suprem dl **C. Pogány** enunță ca concluz primirea proiectului de statut cu adausul propus de dl **Brediceanu**.

După aceasta se procedează la constituirea societății. President se alege cu aclamațiune dl **Carol Pogány**, directori d-nii **N. Putnok**, **Carol Fialka** și **Ioan Boroș**. Se aleg apoi funcționarii și 18 membri în comitet, între cari și d-nii: **Dr. George Popovici**, **Coriolan Brediceanu**, **Constantin Burdia**, **Ilie Trăilă**, **Ioan Budințian** și **Dr. Aurel Vălean**.

Mai amintim, că în vederea înființării acestui muzeu a și inițiat dl comite suprem o mică colecție de obiecte, care a fost expusă în 3 camere ale palatului administrativ («casa comitatului»). Erau lucruri interesante atât din epoca preistorică, cât și din trecutul mai apropiat al comitatului. Asupra acestei colecțiuni vom reveni odată ocazional.

Rap.

Reforma dărilor.

Părinții patriei — cu prea puține excepții — n'au altă grije, decât să stoarcă cât mai multe concesiuni naționale dela Viena, să maghiarizeze armata, să desnaționalizeze popoarele nemaghiare. Dacă ai întrebă însă poporul țării, fără deosebire de naționalitate, că ce vrea mai bucuos: limba maghiară de comandă ori reforme economice pentru ridicarea bunăstării poporului, — de sigur că din 1000 numai 1 ar preferi limba maghiară de comandă în contul reformelor economice indispensabile.

Chestiunile de drept public, în jurul cărora se învârtă criza actuală, nu dau pâne poporului și svârcolirile șoviniste în jurul acestor chestiuni nu lasă corpurilor legiuitoare timp pentru activitate economică, pentru reformele per eminentiam vitale pentru popor. Să amintim numai reforma dărilor.

Conducătorii destinelor acestei nefericite țări ar putea cugetă, că «națiunea» poate există, cum a existat până acum, și fără comanda maghiară în armată, dar partea cea mai mare a «națiunii» trebuie să peară, dacă enormele sarcini, ce-i apasă umerii, nu i-se ușurează, nu i-se face cât de cât suportabile. Ce folos au milioanele de locuitori ai țării de «mărețul» stindard «național» la regimentele ungurene, dacă executorul le ia dela gură bucătura de pâne și dacă ei sunt siliți să părăsească leagănul nașterii lor, pământul patriei, și să caute peste mări pânea lor de toate zilele, pentru că aici acasă trebuie să dea fiscalului cea mai mare parte din hănuții strănși cu sudoarea feței lor.

Spre a compară stările deplorabile dela noi cu stările mai fericite din alte state, aducem următoarele probe:

În Germania, Franța, Belgia, Anglia, Elveția, America, ba chiar și în Austria, aliată cu noi, legea de dare ofere așa numitul minim de existență, adecă stabilește un anumit venit, care este liber de dare. În Germania este minimul de existență 970 mărci (= 1080 coroane). Cine are venit numai de 1080 cor. sau mai puțin, nu plătește dare. La noi însă chiar clasa săracă a populațiunii e încărcată cu dări de diferite soiuri. Marii proprietari, marii arăndași, marii industriali au chiar favoruri și avantaje la plățirea dărilor, iar bietul sărac spetește sub povara de plumb a diferitelor dări.

Iată un caz din o mie: Un bătrân, incapabil de lucru, primește dela copiii sei o rentă anuală de 960 coroane, ca să-și ducă de azi pe mâne restul vieții. El plătește din această sumă: dare de venit 96 cor., arunc după darea de venit 33 cor. 60 bani, arunc orășenesc 99 cor. 46 bani, p. școală 5 cor. 20 b, pentru încuartirare de soldați 84 bani, pentru păzitorii de câmp (deși n'are nici o realitate) 68 bani, pentru fondul regnicolar al bolnavilor 2 cor. 80 bani, dare de drum 6 cor. 72 bani, laolaltă 245 cor. 30 bani. Afară de aceste mai plătește, fiind reformat, dare de cult 16 cor. 62 bani.

Acest om, care trăește din bunăvoința fiilor sei, plătește din venitul seu, care este cu 120 cor. mai mic decât venitul liber de dare în Austria, mai mult decât a patra parte ca diferite contribuții. Dacă comparăm darea ce o plătește acest om cu darea ce o plătește un funcționar mai înalt pensionat, vedem, că darea bătrânului corespunde dării ce o plătește funcționarul înalt după o penzie de 8000 coroane. Unde-i dreptatea?! «A murit regele Matia, s'a dus dreptatea».

Iată teren larg de acțiune pentru «părinții patriei». Cu aceste ar trebui

să se ocupe, și nu cu himere șoviniste, nu cu maghiarizarea armatei, nu cu maghiarizarea popoarelor băștinașe nemaghiare.

Un popor sărac e popor de sclavi.
Geno.

Războiul ruso-iaponez.

De mult a sosit flota baltică sub conducerea admiralului **Rosdestwenskii** în apele chineze. Mai târziu a sosit și a doua flotă baltică sub comanda lui **Nebogatow**. Cele 2 flote rusești s'au unit deja. Flota iaponeză încă se află în apropiere. Dar totuși până acum n'a început lupte navale.

Armatele din Mangiuria stau față în față în apropiere de Kirin. Luptă mai mare nu s'a întâmplat însă până acum între ele, ci numai ciocniri parțiale.

Atenția generală a lumii e îndreptată acum asupra luptelor navale, cari se așteaptă în curând.

Ultimele știri mai importante de pe câmpul de războiu sunt următoarele:

Ciuma între trupele rusești.

Ziarul «Daily Telegraph» anunță din Tokio, că în Karbin băntue între trupele rusești ciuma. Zi de zi mor cam 300 oameni. Isbucnirea ciumei în Karbin poate fi fatală pentru armata rusească și poate aduce nimicirea întregii armate. Peste tot stările igienice sunt în Karbin foarte deplorabile. Nu sunt spitale, în cari să fie internați bolnavii, nu sunt destule femei îngrijitoare de bolnavi și nu's destui medici.

Rosdestwenski bolnav.

Admiralul **Rosdestwenski**, comandantul flotei baltice, a trimis Țarului o telegramă, în care spune, că e grav bolnav, și cere să fie concediat. Se susține, că **Rosdestwenski** suferă de o boală gravă de nervi, ale cărei simptome seamănă mult cu simptomele paraliziei. Dacă știrea e adevărată, atunci Rusia ajunge în situațiune foarte critică, căci în **Rosdestwenski** își puseseră toate speranțele. În locul lui **Rosdestwenski** va lua comanda flotei admiralul **Birilew**.

Convocare.

Despărțământul Bocsei-mont. al Reuniunii învățătorilor gr.-or. români din dieceza Caransebeșului își ține adunarea generală a anului societar curent, împreună cu serbarea iubileului de 25 ani al învățătorului **Romul Ancușa** din Ramna, — la care adunare sunt poftiți toți membrii despărțământului, — **Duminică la 15/28 Mai 1905** în școala primară română din Ramna la orele 8 dimineața.

ORDINEA DE ZI:

1. La orele 8 chemarea duhului sfânt.
2. Participare la examenul final.
3. După dimiterea elevilor: deschiderea adunării din partea prezidiului.
4. Felicitarea învățătorului **Romul Ancușa** din partea învățătorilor din tract.
5. Dizertațiune din «Pomologie» ținută de preotul **Petru Ieremia** din Călnic.
6. Raportul bibliotecarului.
7. Solvirea taxelor curente și restante.
8. Înserierea de membri noi.
9. Propuneri și interpelări.
10. Designarea locului pentru adunarea viitoare.
11. Ședință închisă (discuție asupra examenului).
12. Încheierea adunării.

Călnic la 1/14 Mai 1905.

St. Albu
preș. desp.

Sofroniu Andrițoi
notarul desp.

Informațiuni.

Expoziția națională jubilară din 1906. Ministrul Ioan Lahovari a prezentat în ședința de Sămbătă a camerei române un proiect de lege, prin care se deschide pe seama ministrului român de domenii un credit extraordinar în sumă de 1,600.000 lei necesar pentru cheltuelile expoziției naționale, ce se va deschide la 10 Mai 1906 cu ocaziunea aniversării a 40 de ani a domniei Regelui Carol și a 1800 ani dela colonizarea Daciei prin Romani. Intre aplauze generale se cere și se acordă urgența pentru acest proiect de lege.

Șahul Persiei în Europa. La începutul lui Iunie vine Șahul Persiei Muzaffer Eddin în Europa și mai întâiu va vizita Viena, unde va fi oaspele Împăratului Francisc Iosif I. Cu Șahul vor veni și un frate al lui și un mic nepot, care va rămâne mai mult timp în Europa la studii. Probabil Șahul va face o cură de câteva săptămâni la Karlsbad sau la Marienbad.

Distincțiune. Dl Augustin Lauran, prelat papal, vicariu episcopesc la dieceza rom. gr. cat. din Oradea-mare, a fost numit de Papa — la intervenția episcopului Dr. D. Radu — protonotar apostolic.

Dl Dr. Teodor Pap a dat la Budapesta cenzura de avocat și-și va deschide cancelarie advocațională în Halmagiu (com. Arad).

Alegerea de vicecomite la Timișoara. În congregația de alaltieri a comitatului Timiș a avut loc alegerea de vicecomite în locul fostului vicecomite Gregorie Kabdebó, care acum e deputat dietal. La alegere a reușit protonotarul comitatens Alex. Ioanovics cu 343 voturi față de presidential sedriei orfanale, care a obținut 109 voturi. În locul lui Ioanovics a fost ales protonotar Alex. Ferenczy.

Emigrarea. De câțva timp emigrarea din Ungaria scade treptat. Săptămâna trecută au sosit la America 3086 emigranți ungari și anume: 762 Maghiari, 1287 Slovaci, 637 Șvabi, 349 Croați și 51 Români. Dintre emigranții români 2 s'au stabilit în statul New-York, 6 în Pennsylvania, 26 în Ohio și 17 în New-Yersey.

Împăratul Wilhelm a ținut deunăzi în fața regimentului seu Nr. 145 o scurtă alocuțiune despre marșul de paradă, zicând: «Domnii mei! Marșul de paradă al regimentului meu n'a prea fost strălucit, eu însă mi-am închis bine amândoi ochii ca să nu văd, pentru că cu marșul de paradă nu poți bate pe dușmanul. Aceasta au arătat-o Iaponezii, cari nu fac paradă bună, dar fac marșuri bune și se luptă bine».

„Industria“, institut industrial-economic și de credit s. p. a. în Deva. Un număr însemnat de fruntași din Deva, Brad, Orăștie, Hunedoara, Băița, Romoșel și Romos a luat hotărîrea se înființeze în comitatul Hunedoarei cu rezidența Deva sub titlul de sus un institut, care pe lângă operațiunile financiare are în vedere și scopuri sociale-economice, întru a căror rezolvare introduce noi operațiuni, precum sprijinirea de expoziții și prelegeri populare călătore din deosebitele ramuri ale economiei naționale, crearea unui fond special pentru finansarea unei școale economice și de industrii etc. Capitalul social este proiectat la 100.000 cor. împărțit în 1000 acții a 100 cor. Termenul de subscriere e până în 15 Iulie 1905 st. n. La subscriere se plătesc 2 cor. taxă și 10% din capital, rata a 2-a și 3-a se plătește în termen de câte 30 zile, așa că până la adunarea constituantă trebuie să fie plătite 3 rate, adică 30% din capital. Restul de 70% se va plăti în rate în decursul anului 1905 și 1906, după cum va decide adunarea generală constituantă, care va avea loc la 2 luni după termenul subscrierii, măsurat legii comerciale. Detalii se pot afla dela dl August A. Nicoară, cand. de avocat, Deva.

Populațiunea României. Conform datelor statistice mai noi, România are 5,966.690 suflete și anume: în Moldova

1,858.123, în Muntenia 2,659.517, în Oltenia 1,181.243 și în Dobrogea 267.807. Ovrei sunt: în Muntenia 120.444, în Moldova 207.811.

Fundațiune nouă. Î. P. S. Sa Arhiepiscopul și Metropolitanul r. gr. or. Vladimir de Repta din Cernăuți a făcut 2 fundațiuni, una de 10.000 coroane pentru orfelinatul condus de «Societatea damelor române», alta tot de 10.000 cor. pentru orfelinatul rutean condus de societatea damelor rutene.

Iubileul „Reuniunii române de muzică din Sibiu“. «Reuniunea română de muzică din Sibiu» își va serba jubileul de 25 ani dela înființarea sa la 8 Iunie a. c. st. n. La acest jubileu vor fi invitați toți foștii membri ai reuniunii, binevoitorii ei și reuniunile și corurile românești din patrie. Programul va fi următorul: Joi, la 8 Iunie a. c. nou (ziua Înălțării Domnului) la orele 11 a. m. act festiv cu cântări și evăntare ocazională. În aceeași zi seara mare concert festiv. A doua zi și eventual și în zilele următoare reprezentarea operetei populare române «Moșul Ciocărlan» de Tudor cav. de Flondor. Programul detaliat se va publica la timpul seu.

Secetă mare în Spania. În Spania-sudică domnește secetă cumplită. Recolta e nimicită. Munca câmpului a încetat. Țeara e amenințată de foamete. În multe locuri s'au întâmplat turburări sângeroase.

Trei condamări la moarte. Curia regească din Budapesta a aprobat sentința adusă în fața curții cu jurați din Pesta, prin care sentința soția lui Borgovics, apoi Huszka András și soția acestuia au fost condamnați la moarte prin ștreang, pentru că au ucis cu premeditație pe Borgovics, cu scopul ca să-l jefuească. Crima s'a întâmplat în 21 Aprilie 1904 în comuna Tápisozele din comitatul Pestei. Nevesta lui Borgovics eră foarte risipitoare, dar neavând bani a plătit lui Huszka András și soției acestuia 600 coroane ca să ucidă pe Borgovics. Aceștia au și săvârșit fioroasa crimă. Nu se știe încă: fi-vor agrățiați criminalii sau nu.

Socialist condamnat. Curtea cu jurați din Budapesta pedepsise la 6 luni temniță de staț pe un socialist. Sentința aspră nu i-a convenit calfei de măsur Stefan Hanczár, care în organul socialist «Népszava» a atacat judecătoria. Procurorul i-a intentat și lui proces pentru resvrătire contra judecătoriei și curtea cu jurați l-a pedepsit la 3 luni temniță de stat.

Uciagașul marelui duce Sergius. executat. Kalajew, care a ucis prin o bombă pe marele duce Sergius și a fost apoi condamnat la moarte prin ștreang, este deja executat. Când ministrul de justiție s'a dus la Țarul și i-a cerut agrățiarea pentru Kalajew, Țarul n'a răspuns nimic și a primit în continuu pe fe-reastră afară.

Pe fundul mării. Un matroz englez s'a învoit de curând a se scobori în fundul mării, ca să constate precis locul unde s'a scufundat o naie. Niciodată nu mai fusese pe fundul mării și astfel acuma a amest și a leșinat, când s'a văzut încunjurat de toate părțile de apă. În curând însă și-a venit în fire și văzând, că nu e nici un pericol, s'a împăcat cu situația. Pe fundul mării se întindea un covor uriaș de năsip. Mergând mai departe vre-o 100 de pași, a dat de sumedenie de animale, cari toate îi apăreau mult mai mari, decât cum erau în realitate. Scoici uriașe, șerpi uriași se mișcau în jurul lui. Dintre plantele de mare își scoțea capul câte un pește cu ochi roșii, dar îndată se ascunde de frică. Fundul mării eră pe aci mai adânc, pe colea mai înalt și matrozul de multe ori trebuia să umble printre plante dese, din cari eșiau speriați roiuri de pești, raci, caracatițe și diferite scoici. Deodată a văzut înaintea sa o masă întunecată. Eră corabia scufundată. Lumina pătrundeă chiar până aici, dar eră de tot slabă. El vedea corabia ca prin o sticlă deasă. Începând să viziteze corabia, deodată vede apropiindu-se un chit uriaș. Matrozul se vedeă deja în gura morții și așteptă cu groază, ca chitul să-l atace. Chitul a stat însă pe loc, a pândit toată mișca-

rea matrozului și dă numai din coadă. La prima mișcare a matrozului chitul a fugit repede și a dispărut. Acum din nou a început matrozul să viziteze naia. Umblând în jurul naiei, observă cu groază că chitul n'a dispărut, ci se ospătează din cadavrul unui matroz înecat. Privește a fost așa de înspăimântătoare, încât matrozul scrutător a făcut semn să-l scoată afară din mare. Ajungând sus pe corabie s'a bolnăvit și a stat mai multe ore leșinat.

Honved de 105 ani. Într'o comună din comitatul Torontal trăește cel mai bătrân honved din 1848, Martin Veres, care a împlinit zilele trecute 105 ani. Cea mai însemnată faptă a lui este, că după executarea martirilor dela Arad a furat cadavrul generalului Kiss Ernő, așa că generalul a putut fi înmormântat conform ritului bisericesc. Comitatul Torontal a votat deunăzi celui mai bătrân honved un ajutor de 200 coroane.

A. Török & Co. Budapesta. Dacă privim la diferitele colecturi principale ale loteriei ungare de clase, fără de voie ne atrage atențiunea firma Török. Ea anunță în continuu, că e cea mai mare colectură principală din Ungaria. Am căutat deci ocaziunea să ne interesăm de aceasta și ne-am convins pe deplin, că această firmă în adevăr are cea mai mare colectură și plasează cele mai multe lozuri. Nici nu-i de mirat, căci mai rar a știut o firmă să-și câștige favorul publicului jucător în așa măsură, ca A. TÖRÖK & Co. Numeroasele scrisori de mulțămită, ce au venit fără să fie reclamate, dau dovadă de conducerea culantă a afacerilor acestei firme și, afară de aceasta, mușterii acestei case de bancă joacă cu noroc enorm. Numai în ultimele 7 luni au fost plătite de această firmă mușterilor ei, — afară de multe alte câștiguri foarte mari, — cele mai mari 2 câștiguri: de 600.000 cor. și de 400.000 cor. Recomandăm deci călduros fi-căruia firma A. TÖRÖK & Co., care are principala în Theresienring 46 și sucursale în Waitznerring 4, Museumring 11, Elisabethring 54. Conform planului va avea loc tragerea I clase deși în Joia și Vinerea viitoare, la 25 și 26 Mai a. c. Prețurile lozurilor sunt: 1/2 loz = 12 cor., 1/4 loz = 6 cor., 1/8 loz = 3 cor., 1/16 loz = 1 cor. 50 bani. Cine vrea să joace la loteria viitoare, să se adreseze cu încredere la firma A. TÖRÖK & Co. Budapesta.

Explozia unei bombe în Monastir. În Monastir (Macedonia) a explodat alaltieri pe stradă o bombă de dinamită. Zece oameni au fost uciși, mulți au fost răniți. Autoritățile locale au arestat pe mulți locuitori și au aflat încă 3 bombe. Nu se știe, cine a aruncat bomba pe stradă.

Dare de seamă și mulțămită publică.

Reuniunea rom. de cântări și muzică din Bocșa-montană a aranjat la 1 Mai st. n. c. concert imprennat cu teatru pe seama fondului propriu, cu care ocaziune s'au încasat: 1) din vinderea bițetelor 296 cor., 2) prin suprasolviri 40 cor. 40 bani. Total 336 cor. 40 bani. S'au spesat cu aranjara 99 cor. 94 bani. Rămăs venit curat 236 cor. 46 bani.

Suprasolviri au încurs dela următorii domni: Mihail Panajoth director de banca, Simeon P. Dessean avocat câte 10 cor. Ioan Budințian avocat 4 cor. Dr. Petru Borlovan medic, Aurel Pocrean pecar, George Perian croitor câte 2 coroane. Maxim Popoviciu protopresbiter gr. or. rom. 1 cor. 80 bani. Dr. Aurel Oprea avocat 1 cor. 40 b. Ioan Marcu primar și Iosif Kalmár comerciant câte 1 cor. 20 b. Iosif Dacea ospătar 1 cor. Teodor Plescha sergent la gendarmerie 80 bani. Emil Krim-potich executor la județul reg., Iosif Muntean cancelist, Octavian Cismas cancelist, W. Weis comerciant, Demeter Farkas comerciant câte 40 bani. Ioan Dolorean cancelist, Mihai Muntean cancelist, George Pistricean cancelist, Iancu Strein învățător gr. or. rom. și Vasile Perian cancelist câte 20 bani.

Primească și pe această cale toți stim. noștri sprijinitori mulțămita noastră sinceră.

Bocșa-montană, 7 Mai 1905.

Al. Costeanu, m. p. Sim. Jivoinovici m. p. președinte. secretar.

H A Z.

Scuză.

«Eartă-mă că ți-am zis eri «hipopotam». Chiar citesc, că un astfel de animal prețuește 20.000 coroane. Îmi retrag cuvântul!»

BIBLIOGRAFIE.

Am primit:

Povești alese, scrise de Ioan Pop Reteganul. Această carte formează nr-ul I din biblioteca „Victoria“, ce apare la Șimleul-Silvaniei (Szilágy-Somló) în editura tipografiei „Victoria“. Cartea conține 64 pagini și costă numai 25 bani. Cuprinsul: 1) Cine a adus sărăcia în lume? 2) Dumnezeu toate le răsplătește împătrit. 3) Degetul lui Dumnezeu. 4) Prăbușita. 5) Toader Sprinten.

VARIETĂȚI.

Populațiunea pământului e cam de 1430 milioane suflete.

Cum se face judecată în Rusia? Un țaran rus a dus la târg o piele de vacă. În curând a și aflat cumpărător și după ce s'au târguit mult, s'au înțeles că prețul pielei să fie 2 ruble și jumătate. Dar cumpărătorul își uitase banii acasă. Deci s'a rugat de țaran să-l aștepte până merge acasă să aducă banii. Depărtându-se el vine al doilea cumpărător, se târguesc și cumpără pielea cu 3 ruble. Când să plătească însă banii, vine primul cumpărător, se ia la ceartă cu ceilalți doi și vrea cu tot prețul să aibă pielea. Afacerea a ajuns în fine la judecătoria. Judecătorul chiamă pe primul cumpărător. — Tu ai cumpărat întâiu pielea? — Da, domnule. — Cu cât? — Cu 2 ruble și jumătate. — Unde-s banii? — În buzunar! — Scoate-i și-i pune pe masa asta! Judecătorul cheamă apoi pe al doilea cumpărător: — Plătit-ai pelea? — Da, domnule! — Cât ai plătit pentru ea? — Trei ruble! — Unde-i pielea? — Aici în coridor! — Ad'o și pune-o pe masă! Omul se supuse, apoi judecătorul cheamă pe țaranul vânzător: — Ai căpătat pentru piele 3 ruble? — Da, banii's la mine! — Pune-i pe masă lângă ceștilați! Țaranul se supuse, apoi judecătorul îi condamnă pe tustrei: Pe cel dintâiu, pentru-că s'a târguit pentru piele fără să aibă bani, pe al doilea pentru-că a urcat prețul pielei; pe vânzătorul, pentru-că s'a târguit cu 2 inși. Judecătorul îi aruncă pe tustrei afară și ia în stăpânire pentru osteneală și banii și pielea.

Cel mai bogat om din America. Se anunță din New-York, că pe baza ultimelor constatări cel mai bogat om din America e Rockefeller. Acesta are avere de peste 2400 milioane. După el urmează Carnegie, care are «numai» 1200 milioane, ear Astor are «abia» 960 milioane.

Cursul pietei Lugoj.

M a r f a		
	grănie	coroane
Grâu prima calitate	85	16 40
» de mijloc	80	14 60
Săcară prima calitate	80	14 60
» de mijloc	75	14 —
Orz prima calitate	80	14 60
» de mijloc	75	14 —
Ovăs prima calitate	45	14 80
» de mijloc	40	13 60
Cucuruz prima calitate	85	16 60
» de mijloc	85	16 —
Făină 0.	10	—
» prima	75	29 40
» albă	72	28 20
» brună	70	27 40
Orez	68	26 80
Gris	1	40 —
Arpăcaș	80	32 —
Mazăre	70	36 —
Linte	90	40 —
Fasole	85	60 —
Mălaiu mărunț	80	34 —
Cartofi	70	—
Fân prima calitate	—	9 —
» de mijloc	—	10 —
Paie	—	—
Stejar	—	6 20
Cărbuni de peatră	—	4 40
» de Petroșeni	—	4 —
Oloiu de rapia	—	80 —
Lumini de stearină	—	80 —
» topite	—	—
Săpun	—	80 72
Carne de vită I. calitate	—	1 20
» II.	—	1 12
Unsoare de porc	—	1 60
Sămânță de chimin	—	84 —
Sare, bucăți	—	22 —
Zăhar	—	92 —
Vin	—	80 —
Spirit I.	—	15 —
» II.	—	14 —

Floricele din Banat.

Cantări populare și Motto-uri
din compozițiunile d-lui Ioan Vidu și alții.

Culese de Nicolae Jugănaru.

Prețul 20 bani plus porto postal.

Se află de vânzare la Redacția «Drapelul» în Lugoj și la librării.

Red. (x-1)

Noroc de tot enorm la Török!

Neîntrecut

este norocul, care favorizează colectura noastră principală. Deja mai mult de 19 milioane cor. câștiguri am plătit în scurt timp on. noștri mușterii; numai în ultimele 6 luni

cele mai mari 2 câștiguri.

Și anume marele premiu de 602.000 coroane pe nr.-ul 98924. cel mai mare câștig de 400.000 cor. pe nr.-ul 83451. precum și câștiguri a cor. 100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000. mai multe a 15.000 și 10.000, și afară de aceste încă multe alte câștiguri mari.

Recomandăm deci să luați parte la loteria de clase, care îndată se începe și care este mai bogată în șanse din toată lumea. și să comandați la noi un loz de noroc. În viitoarea a 16-a loterie de clase ung. se vor trage earăși din

110.000 lozuri 55.000

cu câștiguri în bani, și adevăc se vor trage cu totul câștiguri în enorma sumă de **14 milioane 459.000 coroane.**

Tot natu se-si caute numele! Tot natu săși încerce norocul cu numărul, care e însemnat lângă numele seu ori al unui membru al familiei sale.

(se găsește în șir alfabetic)

Adam	952	Cecilia	3156	Sebert	7820	János	4252	Manc	5259	Salomon	2395
Adél	4143	Celestia	3219	Sereben	9243	Jano	4315	Marcel	2981	Samu	7970
Adolár	12867	Daniel	2778	Gergely	9216	János	2777	Margit	7280	Sándor	17763
Adolf	20422	David	6827	Geza	2797	János	7980	Maria	17797	Sári	22019
Agnes	22511	Denes	12426	Gizella	5429	János	12720	Martus	22014	Sarolta	14629
Agoston	24242	Dessó	29593	Gusztáv	10181	János	21452	Martus	24083	Sebestyén	24239
Aladár	23818	Domokos	22104	György	21106	Jadich	22096	Marton	24274	Simon	46744
Albert	48980	Dóra	24254	György	22018	Jaliska	24358	Miklós	46788	Szerecs	57716
Alfréd	59819	Dorotea	29529	Gyula	24286	Kajmán	40482	Katya	56593	Taksony	59575
Akos	73618	Edith	56310	Hedwig	24628	Karoly	54572	Melania	59564	Tamas	50978
Amalia	83811	Ede	50159	Helena	36525	Karoly	59566	Menyhért	40819	Tasikó	53022
Ambrus	83146	Edwin	73622	Henrietta	29187	Katinka	72645	Mihaly	32996	Terns	82300
Andor	88506	Elek	89334	Henrik	78332	Kaxner	62988	Miklos	42273	Tibor	25296
András	23818	Elmer	29684	Hermina	87954	Ladisa	54676	Miklos	2980	Tibor	8594
Anna	4988	Emil	53520	Hermina	92317	Elara	82394	Miklos	7258	Timon	18652
Antal	13417	Emma	2784	Hilda	2799	Kotild	7266	Már	17728	Tivadar	22827
Aranka	20693	Endre	5641	Hugo	8113	Kornel	16463	Mario	22016	Tobias	24085
Armad	22514	Erno	12432	Hugo	18164	Kornella	2202	Sándor	24014	Urban	24296
Arnold	24248	Ernesztin	21142	Humbert	21147	Kristof	22997	Narcis	24279	Valeria	40789
Arpad	29828	Erwin	22087	Ibolyka	38977	Kristina	21365	Olga	46733	Vasyl	50415
Arthur	44389	Eva	24259	Iánka	12720	Lajos	44094	Olivér	37686	Vendel	59596
Auréli	59142	Ezrebet	29684	Ignac	29647	Ladisa	54676	Orban	35646	Viktor	40974
Attila	72615	Esther	56471	Illa	56512	Laura	59532	Oskar	40458	Viktoria	43047
Balázs	82826	Etel	59168	Illa	59104	Lászár	72676	Otto	42904	Vilbald	43502
Bálint	83155	Fabian	72625	Ilma	22623	Léonart	82362	Ódon	42251	Vilmos	2390
Barnabás	83511	Felix	82827	Iona	42965	Lenke	82255	Pal	2932	Vilmos	5618
Béla	2749	Ferdinand	88215	Imre	43225	Lee	8573	Paula	7290	Vinco	18665
Benedek	5498	Ferenc	83551	Ince	3976	Leonia	7278	Petronella	17740	Virgil	22929
Bernát	12424	Flóra	2799	Ipoly	4432	Lidia	17850	Peter	22017	Zoltan	40434
Berta	20978	Franciska	56492	Iren	18229	Lipót	22078	Piroska	54017	Zsigmond	25156
Bertalan	22523	Frida	21435	Irma	21148	Lorant	24040	Pista	24228	Zsófia	42270
Blanka	24254	Erigyts	21144	István	22092	Lóráth	24372	Rafaal	40742	Zsuzsanna	34921
Bodog	28816	Fülöp	22009	Izabella	24254	Lorinc	46702	Regina	37206		
Bogdan	56276	Gábor	24263	Lizidor	40463	Ludmilla	56602	Richard	39573		
Borbála	59145	Gabriella	29641	Ivan	56554	Luzs	56554	Robert	5623		
Borisla	72618	Gáspár	56311	Jakab	59208	Malvin	73128	Rózsika	5629		
Brunó	82584	Gedeon	59164	Janka	72644	Manfred	42925	Rudolf	82294		

Cel mai mare câștig ev. 1.000.000 coroane

Special 1 premiu de 600.000. 1 câștig de 400.000. 1 a 200.000. 2 a 100.000. 1 a 90.000. 2 a 80.000. 1 a 70.000. 2 a 60.000. 1 a 50.000. 40.000. 5 a 30.000. 3 a 25.000. 8 a 20.000. 8 a 15.000. 36 a 10.000 și încă multe altele. Nr. 79 (6-6).

Misa conf. planului a lozurilor originale clasa I face:

Pentru 1/4 loz orig. fl. — 75 sau cor. 1.50, pentru 1/2 loz orig. fl. 1.50 sau cor. 3 —
" 1/4 " " " 3. — " " 6. — " 1/2 " " " 6. — " " 12 —
și se trimit pe lângă rambursă sau trimiterea înainte a prețului. Planuri of. gratuit. Comandă p. lozurile de noroc de mai sus rugăm a trimite până în

25 Mai a. c.

cu încredere direct la adresa noastră, pentru că numerile de mai sus ușor se trec.

A. Török & Co.

Cea mai mare afacere de loterie de clase în Ungaria.
BUDAPESTA.

Secțiunile loteriei de clase ale colecturii noastre principale:
Centrala: **Theresienring 46/a.** I. Sucursală: **Waiznerring 4/a.**
II. Sucursală: **Museumring 11/a.** III. Sucursală: **Elisabethring 54/a.**

Lugos rend. tanácsu város polgármesterétől.

3154. sz.
kig. 1905.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrét tetetik, hogy Lugos város területén lakó minden férfi, a ki magyar honos s folyó esztendőben legalább 26-ik életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon irni és olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni: a mennyiben pedig időleges adómentességet élvez, husz korona egyenes államadónak megfelelő értékű vagyonnal bír, vagy az adózásra való tekintet nélkül, köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajós kapitány, gazdasz, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, a ki a felsőbb művészeti vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül a ki a középiskolai záró vizsgát letette, folyó évi május hó 19, 23, 25 és 27-én a hivatalos órák alatt az esküdtképes egyénekrlő szerkesztendő alapajstromba való felvétel végett Balogh László városi tanácsos íródjában személyesen vagy meghatalmazott által is jelenkezhetik.

Lugoson, 1905 évi május hó 2-án.

Marsovezky, s. k.
P. P. 16 (3-3) polgármester.

734. végr. szám. 1905.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrét teszi, hogy a lugosi kir. járásbíró-ság 1905. évi V. I. 890. számú végzése következtében Dr. Dobrin György ügyvéd által képviselt Zsivanescu Anna javára Borkeu Petru ellen 76 kor. 60 fill. és jár. erejéig 1905. évi apr. hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 610 kor.-ra becsült 2 ló, kocsi, szekér, 8 czeffekád, 2 tehén és egy borjúból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a lugosi kir. járásbíró-ság 1905. évi V. I. 890/2. számú végzése folytán 76 kor. 60 fill. tökékövetelés és eddig összesen 30 kor. 32 fill.-ben bíróság már megallapított költség-ek erejéig Fadi mákon alperes lakásán leendő eszközölésére 1905. évi jún. hó 7-én d. e. 9 órája

határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Lugoson 1905. évi maj. hó 14-én.

Schieszler Vilmos
Nr. 101 (1-1) kir. bírósági végrehajtó.

Ofert de căsătorie.

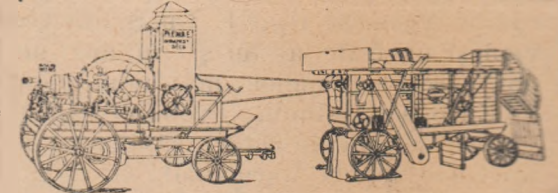
Un candidat de avocat din familie bună, dorește să se căsătorească asemenea din familie bună, ca astfel să fie ajutat în privința materială la rigorosul ultim, precum și la cenzura advocațională.

Recercări numai dela părinți ori rudeni mai apropiate se vor lua în considerare.

(Adresa la Redacția acestei foi).
Red. (3-1)

B. DÉNES, VI. BUDAPESTA.

Reprezentanță generală și magazin al fabricii imp. și reg. priv. de mașini și motori «urmasul lui Brauner & Klasek Ing. E. Plewa»

recomanda

MOTORI de 2 - 100 HP.

de benzín, gaz și aburi.
Locomobile de benzín de 2-20 HP, stabilimente de gaz absorbitor în orice mărime. Cheltuelile de uzină 2-3 bani pe HP și pe oră. Prețuri eftine. Solviri favorabile.

Catalogul prețurilor gratis.
Se caută reprezentanți solizi în provincie. Nr. 66 (12-7)

405. végr. szám. 1905.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrét teszi, hogy a lugosi kir. járásbíró-ság 1905. évi V. I. 3194/3. számú végzése következtében Dr. Popovics János ügyvéd által képviselt „Fagețana” takaréék és hitelüzlet javára Petrovics Juliusz helyesen Petkou Julián és társai ellen 47 kor. és jár. erejéig 1901. évi nov. hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 967 kor. in becsült faépületek, sertések, szőna, szőlőszőlő, eszplógép, kocsi, szekér, és tengerről szálló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a lugosi kir. járásbíró-ság 1905. évi V. I. 432/7. számú végzése folytán 47 kor. tökékövetelés, enn-k 1899. évi december hó 25 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 58 kor. 56 fill.-ben bíróság már megallapított költségek erejéig Szarazan köz-égben alperes lakásán 1905. évi május hó 25-én d. e. 8 órája és Birnán alperesek lakásán leendő eszközölésére 1905. évi jún. hó 7-én d. e. 9 órája

határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Lugoson, 1905. évi maj. hó 12-én.

Frank Zoltán
Nr. 102. (1-1) kir. bír. végrehajtó.

Din cauza prea marelui asortiment vindem următorii articoli cu prețul ce ne costa pe noi.

Cămeși de dame, camizoane, pantaloni de dame, corsete, bluze, dantele, gulere și stoffe de dantele, broderii pentru rufe.

După-ce voim necondiționat a reduce depozitul nostru în mod însemnat, vindem articoli amintiți cu prețuri enorm de eftine.

S. Wolf & Fiiul.

Lugojul german. Strada Regală. Vis-à-vis de otelul «Regele Ungariei».
Nr. 95 (6-1).